

Oczami mieszkańca

In a resident's eyes

Miasto Oświęcim jest miejscem, w którym mieszkam od urodzenia. Miasto każdemu w Polsce i na świecie kojarzy się z miejscem zagłady Auschwitz – Birkenau. A przecież miasto to ma również inne walory, na które chciałabym zwrócić uwagę. Ma ponad 800 – letnią historię. Należy do najstarszych piastowskich grodów kasztelańskich w Polsce. Zabytkowe „stare miasto” położone jest u podnóża średniowiecznego zamku nad rzeką Sołą. Wystarczy zobaczyć historyczny rynek z pięknymi kamieniczkami, kościoły, ulice, malownicze place, by się zachwycić. Warto również przepacerować się plantami nad rzeką Sołą. Marzyłabym, aby w wybranych miejscach starego miasta zaznaczyć ducha współczesnego czasu. To bardzo trudne zadanie. Propozycje projektów placów wykonane przez studentów I roku Wydziału Architektury mogą być jedną z prób, stanowiącą inspirację, bazę pomysłów dla przyszłych realizacji.

Wiele jest innych urokliwych miejsc w Oświęcimiu. „Stare osiedle” położone we wschodniej części miasta tonie w zieleni parkowej. Przeważa w nim dostosowana do skali człowieka zabudowa wielorodzinna z okresu II Wojny Światowej. Zabudowa ta przeplata się z wewnętrznymi zielonymi ogródkami, cichymi dojazdami, i miejscami parkingowymi. Przyjazne zielone wnętrza integrują zamieszkujących je ludzi. Prawie wszyscy mieszkańcy tych zespołów się znają. Mimo upływu czasu panuje taka atmosfera, że chce się w nich mieszkać. To przykład zespołów, które mimo zaniedbań remontowych posiadają wiele cech charakterystycznych dla projektowania zrównoważonego – światowej tendencji w projektowaniu spowodowanej kryzysem energetycznym. Bardzo bym też chciała zwrócić uwagę na problematykę projektowania proekologicznego w zespołach zabudowy jednorodzinnej i wielorodzinnej. Marzę, by w Oświęcimiu powstawały zespoły zabudowy zintegrowane z naturą, z otoczeniem, krajobrazem przyrodniczym. By były zdrowe i bezpieczne dla mieszkańców, wtopione w krajobraz przyrodniczy tak, by stały się jego kontynuacją. By nie szkodziły i nie zanieczyszczały środowiska, przy równoczesnym zastosowaniu w nich innowacji technicznych i technologicznych. Mogłyby być formą eksperymentów i poszukiwań jak najlepszych warunków do życia i zamieszkania.

Od wielu lat zadaję sobie pytanie: co zrobić by budownictwo mieszkaniowe w Oświęcimiu było piękne i nowoczesne? By było ono atrakcyjne do zamieszkania, z formami architektonicznymi odpowiadającymi duchowi czasu? By ludzie chcieli w zespołach mieszkać? Prace studentów II roku, wykonane w Katedrze Kształtowania Środowiska Mieszkaniowego Wydziału Architektury, stanowią jedną z prób odpowiedzi na to pytanie.

Oświęcim is my hometown. Everyone – in Poland and abroad – associates the place with the extermination camp of Auschwitz-Birkenau. However, this town has some other values which I would like to present. It is more than 800 years old and ranks among the earliest castellanies in Poland. The historic “old town” is situated at the foot of a medieval castle by the Sola River. The market square with its beautiful tenements, churches, streets and picturesque plazas is breathtaking. It is also worth walking along the commons by the river. I would like to capture the spirit of the modern times in some selected spots in the old town even though it is a very difficult assignment. The designs of squares suggested by the 1st year students of the Faculty of Architecture may be such an attempt which makes an inspiration and an ideological base for future implementations.

There are lots of charming places in Oświęcim. “The old estate” situated in its eastern part is smothered with park greenery and dominated by multifamily buildings which date back to World War II and are adjusted to the human scale. They interweave with internal green gardens, silent driveways and car parks. Friendly green interiors integrate the residents. Nearly all the inhabitants of the complexes know one another. The passing of time does not spoil the pleasure of dwelling here. In spite of some negligence in refurbishment, the complexes have many features characteristic of sustainable design – a worldwide tendency caused by an energy crisis. I would also like to present the problems of ecological design in some complexes of detached and multifamily buildings. In my opinion, Oświęcim’s complexes should be integrated with nature, the surroundings and the natural landscape. They ought to be healthy and safe for the sake of their residents, adjust to the natural landscape and continue it. They should not harm or pollute the environment. In a quest for the best possible living standards, they should use some technical and technological innovations and experiments.

I often ask myself, “What can we do to make the housing construction in Oświęcim beautiful, modern and attractive; to fit it with some architectural forms corresponding with the spirit of the times; to encourage people to live in such complexes?”. The designs prepared by the 2nd year students of the Chair of Housing Environment at the Faculty of Architecture make one of the attempts to answer this question.